

<https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-37-05>

УДК 340.116:340.134(477)

О. С. ПЕРЕДЕРІЙ

кандидат юридичних наук, доцент,

доцент кафедри державно-правових дисциплін

E-mail: perederii@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4898-876X>

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

м. Харків, 61022, майдан Свободи, 4

ІННОВАЦІЙНІ ПЕРЕТВОРЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ЯК УМОВА УЧАСТІ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПОЛІТИКАХ

АНОТАЦІЯ *Вступ.* У статті з позицій загального теоретичного аналізу висвітлюється сутність основних інноваційних перетворень, які відбуваються у правовій системі України в умовах активізації процесів європейської інтеграції. Акцентовано увагу на взаємозв'язку змін національної правової системи України і залученням держави до участі у європейських політиках.

Короткий зміст основних результатів дослідження. З'ясовано, що поглиблення участі України у європейських політиках залежить від кількох базових чинників організаційного і правового характеру: формування унікальної нормативної основи для імплементації правових стандартів Європейського Союзу, у систему національного законодавства України, проведення інституційних реформ у системі органів державної влади, удосконалення договірних основ розвитку і поглиблення політичних відносин України і об'єднаної Європи. Розкрито основні кластери норм права Європейського Союзу, які на теперішній момент найбільш імplementовано у правову систему України (митна справа, продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика, захист прав споживачів та охорона здоров'я, статистика, зовнішні відносини, транспортна політика, свобода підприємництва та надання послуг, фінансові послуги, свобода руху товарів). Доведено, що формально-юридичне забезпечення «переведення» функціонування багатьох сфер державного управління і життєдіяльності суспільства України на стандарти ЄС сприяє формування нових соціальних практик їх втілення на кшталт європейських (функціонування сфери публічних послуг, охорона правопорядку і забезпечення громадської безпеки, освіта і наука, медичне обслуговування та ін.).

Висновок. Обґрунтовано висновок про те, що інноваційні зміни національної правової системи України визначають, ступінь і глибину участі нашої держави у європейських політиках. Поступове поглиблення залучення працівників системи органів державної влади та місцевого самоврядування, а також громадян, які задіяні в інших сферах життя соціуму до участі у магістральних напрямках функціонування ЄС, створює реальне підґрунтя для пришвидшення вступу України до ЄС. Відповідно, перспективним завданням юридичної науки є обґрунтування найбільш ефективних способів подальшої імплементації правових стандартів регулювання суспільних відносин, які на рівні ЄС визнаються модельними.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: *сталий розвиток, Україна, Європейський Союз, право, правова система, універсальні цінності, права особи, інновації, європейська інтеграція, європейські політики.*

Як цитувати: Передерій О.С., Інноваційні перетворення національної правової системи України як умова участі в європейських політиках. *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, серія «Право».* 2024. Вип. 37. С. 51-57. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-37-05>

In cites: Perederii O. S. Innovative transformations of the national legal system of Ukraine as a condition for participation in European policies. *The Journal of V.N. Karazin Kharkiv National University, Series "Law",* (37), P. 51-57. <https://doi.org/10.26565/2075-1834-2024-37-05> (in Ukrainian).

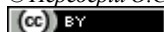
Постановка проблеми. У 2014 р. Україна і Європейський Союз уклали особливий за своїм історичним значенням міжнародний договір - Угоду про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію).

Зазначений документ став основним дороговказом європейської інтеграції України,

адже його положення після ратифікації стали частиною національного законодавства України [1].

В Угоді про асоціацію сторони визначили, що тісні і тривалі відносини України і ЄС передбачають долучення та участь нашої держави у «Європейських політиках» (далі – європейських політиках).

Враховуючи зміст преамбули та інших статей документа,

європейські політики слід розуміти як напрями міждержавної діяльності інституційного апарату ЄС у зовнішньополітичній і внутрішньополітичних сферах ЄС, що відповідають інтересам зміцнення і примноження універсальних цінностей об'єднаної Європи (повага до принципів демократії, верховенство права, недискримінація, ринкова економіка тощо). Україна може розраховувати на всеохоплюючу участь у реалізації європейських політик лише в статусі держави з розвинутою демократичною політичною системою, прозорою конкурентною економікою, ефективним правопорядком тощо. Досягти зазначеного можливо лише за умови впровадження інновацій у національну правову систему задля забезпечення втілення вимог і стандартів, які висуває ЄС. Отже, актуальним чинником результативної участі України у Європейських політиках є здійснення системи реформування національної правової системи.

Стан наукового дослідження теми. Проблематика реформування національної правової системи України в аспекті євроінтеграційних процесів у вітчизняній теоретичній юриспруденції сьогодні є популярною та розвинутою. Інформаційним базисом для сформульованих у статті ідей і позицій у певному ступені стали наукові праці таких вчених як О. М. Головка, Н. О. Кухарська,

Л. Р. Наливайко, Г. В. Ортіна, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін. Разом із тим, наукове дослідження аспектів взаємозв'язку інноваційного реформування правової системи України і долучення держави до участі у Європейських політиках є неповним і таким, що потребує спеціальних наукових напрацювань.

Метою дослідження є висвітлення взаємозв'язку сутності інноваційних перетворень національної правової системи України, проведення яких забезпечує розширення участі України у європейських політиках.

Основні результати дослідження. Правова система, як одне із самих складних явищ соціальної дійсності, постійно перебуває у стані трансформації. З одного боку, це об'єктивний процес. Як слушно зауважує О. Головка, у зв'язку з постійним розвитком суспільства, органи державної влади і, зокрема, юрисдикційні, продовжували вдосконалюватися як в організаційному відношенні, так і змістовно [2, с. 67]. Первинно, подібні удосконалення забезпечуються змінами змісту регуляторних положень нормативних актів, які є первинною нормативною основою функціонування усіх елементів правової системи. З іншого боку - зміст і якість таких трансформацій

обумовлюється багатьма чинниками. Одним із найбільш значущих з них є участь в міждержавних інтеграційних процесах.

Реалії першої чверті XXI століття такі, що реалізація Україною євроінтеграційних прагнень і поглиблення участі у європейських політиках є пріоритетом як для Українського народу, так і для ЄС. З урахуванням цього, євроінтеграція вимагає чіткої внутрішньої організаційно-політичної логіки, задіяння усієї системи засобів державного сприяння забезпечення членства в ЄС [3, с. 35].

Оскільки ЄС є міждержавним утворенням з власною наднаціональною політико-правовою і економічною системою, входження до його складу будь-якої нової держави має супроводжуватися першочерговим запровадженням загальноєвропейських стандартів державного управління і організації життєдіяльності в правовій, політичній, економічних сферах. Залучення України до урядування на рівні ЄС підвищує також і геополітичний потенціал країни. Населення України, таким чином, стає учасником трансформації політичної структури європейського континенту. Є усі підстави вважати, що це дасть позитивні результати.

Підтримуючи точку зору І. Яковюка і О. Трагнюк, збільшення моделі об'єднаної Європи дозволить узгодити різні інтереси багатонаціональних і поліконфесійних утворень, а також забезпечити співіснування народів в рамках єдиної політичної, правової та економічної системи [4, с. 12].

Фактичне поглиблення участі України у європейських політиках залежить від кількох базових комплексів інноваційних проєвропейських перетворень у національній правовій системі. Зокрема, це створення нормативної основи для імплементації актів ЄС у систему національного законодавства України, проведення інституційних реформ у системі органів державної влади, розвиток і поглиблення політичних відносин з ЄС в особливих умовах сьогодення, коли в Україні введено правовий режим воєнного стану.

Так, створення нормативно-правової бази для імплементації актів ЄС у систему національного законодавства передбачає впровадження новітніх для національної правової системи правових інститутів у різноманітних галузях правового регулювання. Зазначений процес має форму адаптації в Україні *acquis communautaire* (у перекладі з французької — «добробок (надбання) співдружності»). Йдеться, зокрема, про впровадження установчих договорів, вторинного законодавства ЄС, рі-

шень Суду ЄС, загальних принципів і доктрин права ЄС, міжнародних угод тощо.

Слід зауважити, що зазначений процес є непростим. Дається взнаки історичний чинник, складність подолання ідеологічних наративів мислення населення. У недалекому минулому правова система України сім десятиліть була складовою конфедеративного тоталітарного політичного конструкту у складі колишнього СРСР. Багаторічне перебування України у складі Радянського Союзу сформувало у населення України специфічні системи культурно-політичних і правових цінностей, у центрі яких домінували інтереси правлячої партії, а не інтереси особи. Поряд із цим слід визнати, що і *Acquis* західноєвропейські держави створювали протягом більше ніж 60 років під впливом складних геополітичних, гео економічних і внутрішньополітичних чинників. Народом об'єднаної Європи доводилось іноді здійснювати непопулярні реформи на шляху формування політики захисту універсальних цінностей ЄС. Лише у 2004 р. ЄС поповнився на 12 нових держав-членів, ВВП яких був значно нижчим від середнього в ЄС, існували значні соціальні відмінності. Проте об'єднана Європа це витримала через раціональну регіональну політику, яка забезпечила співпрацю між 271 регіоном у межах внутрішніх кордонів ЄС [5, с. 148]. У правовій сфері це також дало свій результат. На сьогодні у правовій системі ЄС діє понад 14 тисяч різних видів правових актів і майже 9 тисяч рішень Суду ЄС. Пріоритетними кластерами регулювання є: основи; внутрішній ринок; конкуренція та інклюзивне зростання; «зелений» порядок денний та сталий зв'язок; ресурси, сільське господарство та згуртованість; зовнішні відносини [6].

У відповідності до останньої редакції Звіту за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації права Європейського Союзу (*Acquis* ЄС) станом на кінець 2023 р. Україна імплементувала 1625 актів права ЄС повністю та розпочала роботу над подальшою імплементацією 2739 актів [7].

Подібна оцінка проводилася у кілька етапів протягом 6 місяців 2023 р. і дала змогу визначити невідповідності та прогалини, які необхідно усунути в рамках переговорів та підготовки до вступу в ЄС. Наразі, найбільша кількість актів права ЄС, що вже повністю імплементовані в українське законодавство, міститься в таких розділах: «Митний Союз» (742 акти), «Продовольча безпека, ветеринарна та фітосанітарна політика» (80 актів), «Захист прав споживачів та охорона здоров'я» (67 актів), «Статистика» (245 актів), «Зовнішні від-

носини» (160 актів), «Свобода підприємництва і надання послуг» (263 акти), «Фінансові послуги» (216 актів), «Свобода руху товарів» (289 актів).

Більш того, у звіті визначено, що Україна незабаром має розробити Національну програму нормативно-правового наближення українського законодавства до актів права ЄС. Так чи інакше, але на сьогодні Україна впевнено збільшує обсяги імплементації права ЄС у національну правову систему.

Формально-юридичне забезпечення «переведення» функціонування багатьох сфер державного управління і життєдіяльності суспільства на стандарти ЄС сприяє формування нових соціальних практик їх втілення на кшталт європейських (функціонування сфери публічних послуг, охорона правопорядку і забезпечення громадської безпеки, освіта і наука, медичне обслуговування та ін.).

У додаток до наведеного, слід також вказати і на інституційно-правові новації, які впроваджує Україна у зв'язку з новим етапом активізації європейської інтеграції. Так, залучення України до участі у Європейських політиках обумовлено набуттям державою 23.06.2022 р. статусу кандидата в члени Європейського Союзу. У відповідності до Резолюції Європарламенту про статус кандидата України, Республіки Молдови і Грузії 2022/2716 (RSP) (далі – Резолюція про статус кандидата) статус кандидата сприяє розширенню та структурованості діалогу між Україною і ЄС задля розвитку подальшої економічної інтеграції та гармонізації законодавства України з нормами ЄС, а також поступового залучення до цієї роботи більшої кількості інституцій ЄС [8].

Набуття статусу кандидата є важливим і започатковує трьохетапний процес вступу України до європейського альянсу. Статус кандидата означає перше офіційне формальне підтвердження її євроінтеграційних прагнень та перспективи увійти у склад ЄС.

У контексті реформування правової системи, Україна як держава-кандидат на вступ до ЄС взяла зобов'язання виконати систему проміжних організаційно-правових завдань («кроків»), які передбачають впровадження системи інституційно-правових новацій.

Зокрема, це впровадження законодавчих гарантій деполітизації Конституційного Суду України на основі незалежної оцінки доброчесності та професійних навичок кандидатів на посади суддів відповідно до рекомендацій Венеціанської комісії, удосконалення процедури перевірки доброчесності кандидатів до Вищої ради юстиції та відбір кандидатів до

Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, оптимізація законодавства щодо протидії корупції, забезпечення відповідності законодавства про боротьбу з відмиванням грошей стандартам Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF), розробка і законодавче затвердження стратегічного плану реформування всього правоохоронного сектору як частини середовища безпеки України, впровадження «антиолігархічного законодавства», прийняття закону про ЗМІ, який узгоджує законодавство України з Директивою ЄС про аудіовізуальні медіа-послуги та надає повноваження незалежному регулятору ЗМІ, завершити реформу законодавчої бази щодо національних меншин тощо.

Шлях до повного виконання Україною взятих на себе зобов'язань упродовж другої половини 2022 р. і усього 2023 р. був складним. На початок 2023 р. держава, за оцінкою експертів, «подолала психологічну межу» і перетнула позначку у 50 % виконання проміжних вимог із загальним балом 5,8 з 10 можливих [9].

У листопаді 2023 р. ЄС офіційно оголосив, що відкрити переговори про вступ до ЄС, але з додатковими вимогами щодо подальшого реформування національного законодавства. Україна виконала понад 90 % взятих зобов'язань. Тому робота у зазначеному напрямі не припиняється і буде продовжена.

Так чи інакше, але навіть в умовах відбиття російської військової агресії, втілення зазначених вище реформ законодавства обумовило розширення спектру участі України у Європейських політиках. Зокрема, у Звіті Європейської Комісії щодо України від 08.11.2023 р. зазначено про значне розширення спектру участі України у напрямках діяльності ЄС [10]. До найбільш значущих із них ми віднесемо такі:

— впродовж останніх двох років зростає загальна кількість спільних операцій України і держав-членів ЄС в сфері протидії організованій злочинності та кіберзлочинності;

— Україна чим далі більше залучається до програм ЄС з гуманітарної політики, енергетики, охорони довкілля, цивільного захисту населення;

— Україна користується безтарифним режимом торгівлі у межах зони вільної торгівлі з ЄС;

— започатковано участь України у логістичних ініціативах ЄС («Шляхи солідарності») та інвестиційних платформах ЄС («Інвестиційна платформа сусідства»);

— поглиблення політики східного партнерства;

— відбулося збільшення ступеню долучення України до європейських наукових ініціатив та освітніх програм (Еразмус +, Горизонт Європа, Дослідницька програма Євратому та навчальній програмі Євратому, «Цифрова Європа», «Фіскаліс», «Митниця», «Креативна Європа», «EU4Health» та ін.);

— участь України у локальних регіональних програмах розвитку ЄС (Стратегія ЄС для дунайського регіону).

Окремо наголосимо, що через повномасштабне військове російське вторгнення і окупацію частини території України, ЄС співпрацює з Україною в частині надання допомоги і запропонував утворити нові двосторонні інституції співпраці військово-оборонної спеціалізації. Так, у лютому 2024 р. ЄС виступив з ініціативою створити у Києві нову структуру – Бюро оборонних інновацій [11]. Слід наголосити, що зазначену інституцію планується заснувати у прив'язці до вступу у дію Стратегії оборонної промисловості ЄС. Планується, що посередництвом Бюро оборонних інновацій Україна буде забезпечувати участь в оборонній політиці ЄС. Це включає у себе внесок у розробку новітніх систем озброєння, інтеграцію України у європейські оборонні програми, оптимізацію процедур із закупівлі зброї. Це означає безпосередню участь нашої держави у спільному з ЄС ринку зброї та оборонних технологій. Більш того, створення такої структури відкриває можливості для поглиблення співпраці з ЄС у сфері оборони у межах взаємодії з Європейським оборонним агентством (EOA) та приєднання до програми Постійного структурованого співробітництва (PESCO). Наразі групою держав, які приєдналися до PESCO висунуто сорок сім проєктів у сфері безпеки, які ухвалені Радою ЄС [12, с. 43]. У контексті протидії російській військовій навалі потенційна участь нашої держави у заходах PESCO буде сприяти підвищенню рівня національної обороноздатності.

Безумовно, будь-які інноваційні перетворення, що відбуваються у зв'язку із залученням України до участі у європейських політиках, потребують не лише виважених управлінських заходів, концентрації організаційних зусиль, попередньої науково-експертної експертизи, а й значних фінансових ресурсів. При цьому, з обох сторін. Очевидним є те, що спроможностей державного бюджету України не завжди вистачає на забезпечення повноцінного втілення реформ правової системи, особливо на місцях. Тому слід шукати найбільш

оптимальні форми запозичення європейського досвіду. Особливо це проявляється коли мова йде про реформування національної економіки, культурної сфери і правових традицій, зміни ментальних особливостей українського суспільства. При цьому слід, як наголошували вітчизняні науковці, уникати сліпого запровадження практики держав ЄС, адже не існує у державах Західної Європи немає єдиного універсального методу вирішення соціальних проблем [13, с. 11].

Для спільного вирішення цієї проблеми Україна вже залучається до так загальноєвропейської «політики згуртованості», яка передбачає створення окремих фондів і виділення цільових коштів на розвиток найбільш проблемних секторів народного господарства. Участь України у зазначеному напрямі європейської політики є важливою, адже за попередніми оцінками експертів «The German Economic Institute» входження України до складу ЄС обійдеться у 186 млрд. євро [14].

Це справляє позитивний вплив на Україну, адже ЄС відкриває реальні можливості мінімізації ризиків, які можуть спіткати суспільство у процесі провадження реформ.

Висновки. Інноваційні зміни національної правової системи України визначають, фактично, ступінь і глибину участі нашої держави у європейських політиках.

Поступове поглиблення залучення працівників системи органів державної влади та місцевого самоврядування, а також громадян, які задіяні в інших сферах народного господарства і життєдіяльності суспільства до участі у магістральних напрямках функціонування ЄС, створює реальне підґрунтя для пришвидшення вступу України до ЄС.

Відповідно, перспективним завданням юридичної науки є обґрунтування найбільш ефективних способів подальшої імплементації правових стандартів регулювання суспільних відносин, які на рівні ЄС визнаються модельними.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16.09. 2014 р. № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014 р. № 40. Ст. 2021
2. Holovko, O. M., Aristova, I. V., Shulhin, V. V. & Sobakar, A. O. (2021). Perspectives of electronic judicial proceeding' development: international experience and possibilities of its application in Ukraine. Political Questions, 39 (70). P.66-79 DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3970.03>
3. Кухарська Н.О. Україна в сучасних інтеграційних процесах: Навчальний посібник. Одеса: «Атлант ВОІ СОІУ». 2015. 186 с.
4. Yakovyuk, I., Okladnaya, M., Tragniuk, O., Shestopal, S., Hrybovskiy, B. The concept of «imperial federalism» in the service of european integration: history and contemporaneity. Turismo: Estudos & Práticas. № 2, 2020. P. 7-14 URL: <https://geplat.com/rtep/index.php/tourism/article/view/466/444> (дата звернення: 11.03.2024)
5. Ортіна Г. В. Особливості регіональної політики Європейського Союзу. Наукові праці НДФІ. 2012. № 4 (61). С. 147 - 149 URL: https://npndfi.org.ua/docs/NP_12_04_147_uk.pdf (дата звернення: 19.03.2024)
6. Баштовий Д. О. Що означає для України звіт Європейської Комісії? Інтернет-сайт LB.ua URL: https://lb.ua/blog/dmytro_bashtovyi/584072_shcho_oznachae_ukraini_zvit.html (дата звернення: 13.03.2024)
7. Звіт за результатами проведення первинної оцінки стану імплементації права Європейського Союзу (Acquis ЄС). Урядовий офіс координації європейської та євроатлантичної інтеграції URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit_UA.pdf (дата звернення: 15.03.2024)
8. Resolution on the candidate status of Ukraine, the Republic of Moldova and Georgia 2022/2716 (RSP). URL: <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/printficheglobal.pdf?id=739315&l=en> (дата звернення: 09.03.2024)
9. Сидоренко Сергій. Саміт на половині шляху: як Україна виконує 7 вимог до кандидата у члени ЄС. Європейська правда. Міжнародна безпека та євроінтеграція України. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/02/17/7155269/> (дата звернення: 13.03.2024)
10. Ukraine 2023 Report. Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. 2023. Communication on EU Enlargement policy. An official website of the European Union. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/bb61ea6ddd641179347a7191ecef3f_en?filename=SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf (дата звернення: 13.03.2024)
11. У ЄС розкрили деталі нової оборонної стратегії: у Києві відкриють офіс оборонних інновацій. Європейська правда. Міжнародна безпека та євроінтеграція України. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/17/7179868/> (дата звернення: 12.03.2024)
12. Войтех О. В., Войтех К. Р. Поточні механізми реалізації заходів міжнародного військового співробітництва в контексті Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом у межах Спільної політики безпеки та оборони. Збірник наукових праць Центру військово-стратегічних досліджень Національного університету оборони України імені Івана Черняховського. 2022. № 3 (76). С. 41 – 45 DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2022-3-76/41-45>

13. Nalyvaiko L. Social policy and social protection in EU countries: current status and trends. Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. 2022. Special Issue № 1 (120). P. 7-12 DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-5-7-12>

14. Добровольська К. О. Сотні мільярдів євро: яка вартість євроінтеграції України для ЄС. Інтернет-сайт «24 канал». Макроекономіка. URL: https://24tv.ua/economy/evrointegratsiya-ukrayini-yaku-sumu-tse-obiydetsya-yes_n2459794 (дата звернення: 19.03.2024)

Стаття надійшла до редакції 02.02.2024

Стаття рекомендована до друку 03.04.2024

O.S. PEREDERII

PhD (Law), associate professor,

Associate Professor of the Department of State and Legal Disciplines

E-mail: perederii@karazin.ua

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4898-876X>

V.N. Karazin Kharkov National University
Kharkiv, 61022, Svobody square, 4

INNOVATIVE TRANSFORMATIONS OF THE NATIONAL LEGAL SYSTEM OF UKRAINE AS A CONDITION FOR PARTICIPATION IN EUROPEAN POLICIES

ANNOTATION. *Introduction.* The article highlights the essence of the main innovative transformations taking place in the legal system of Ukraine in the context of intensification of the European integration processes from the standpoint of general theoretical analysis. The author focuses on the interrelation between changes in the national legal system of Ukraine and the State's involvement in European policies.

Summary of the main results of the study. It is found that deepening of Ukraine's participation in European policies depends on several basic organizational and legal factors: formation of a unique regulatory framework for the implementation of EU legal standards into the system of national legislation of Ukraine, institutional reforms in the system of public authorities, improvement of the contractual framework for the development and deepening of political relations between Ukraine and the united Europe. The author reveals the main clusters of EU law provisions which are currently most implemented in the legal system of Ukraine (customs, food security, veterinary and phytosanitary policy, consumer protection and healthcare, statistics, foreign relations, transport policy, freedom of entrepreneurship and provision of services, financial services, freedom of movement of goods). It is proved that formal and legal support for the "transfer" of many areas of public administration and life in Ukraine to EU standards contributes to the formation of new social practices of their implementation similar to the European ones (functioning of public services, law enforcement and public safety, education and science, health care, etc.)

Conclusion. The author substantiates the conclusion that innovative changes in the national legal system of Ukraine determine the degree and depth of our country's participation in European policies. The gradual deepening of involvement of employees of the system of public authorities and local self-government, as well as citizens involved in other spheres of society in the main areas of the EU's functioning, creates a real basis for accelerating Ukraine's accession to the EU. Accordingly, a promising task of legal science is to substantiate the most effective ways of further implementation of legal standards for the regulation of public relations, which are recognised as model ones at the EU level.

KEY WORDS: *sustainability, Ukraine, European Union, law, legal system, universal values, human rights, innovations, European integration, European policies.*

REFERENES

1. On the ratification of the Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union, the European Atomic Energy Community and their member states, on the other hand: Law of Ukraine dated 16.09. 2014 No. 1678-VII. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2014 No. 40. Art. 2021 (in ukrainian)

2. Holovko, O. M., Aristova, I. V., Shulhin, V. V. & Sobakar, A. O. (2021). Perspectives of electronic judicial proceeding' development: international experience and possibilities of its application in Ukraine. Political Questions, 39 (70). P.66-79 DOI: <https://doi.org/10.46398/cuestpol.3970.03>

3. Kuharska N.O. Ukraine in modern integration processes: Study guide. Odesa: "Atlant VOI SOIU". 2015. 186 p. (in ukrainian)

4. Yakovyuk, I., Okladnaya, M., Tragniuk, O., Shestopal, S., Hrybovskyi, B. The concept of «imperial federalism» in the service of european integration: history and contemporaneity. Turismo: Estudos & Práticas. № 2, 2020. P. 7-14 URL: <https://geplat.com/rtep/index.php/tourism/article/view/466/444> (access date: 11.03.2024)

5. Ortina H.V. Peculiarities of regional policy of the European Union. Scientific works of NDFI. 2012. No. 4 (61). P. 147 - 149 URL: https://npndfi.org.ua/docs/NP_12_04_147_uk.pdf (access date: 03/19/2024) (in ukrainian)

6. Bashtovy D. O. What does the report of the European Commission mean for Ukraine? LB.ua website URL: https://lb.ua/blog/dmytro_bashtovyi/584072_shcho_oznachaie_ukraini_zvit.html (access date: 13.03.2024) (in ukrainian)

7. Report on the results of the initial assessment of the state of implementation of European Union law (Acquis EU). Government Office for the Coordination of European and Euro-Atlantic Integration URL: https://eu-ua.kmu.gov.ua/wp-content/uploads/Zvit_UA.pdf (access date: 15.03.2024) (in ukrainian)
8. Resolution on the candidate status of Ukraine, the Republic of Moldova and Georgia 2022/2716 (RSP). URL: <https://oeil.secure.europarl.europa.eu/oeil/popups/printficheglobal.pdf?id=739315&l=en> (access date: 09.03.2024)
9. Serhiy Sydorenko. The summit is halfway: how Ukraine fulfills the 7 requirements for a candidate for EU membership. European truth. International security and European integration of Ukraine. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/articles/2023/02/1/7155269/> (date of application: 13.03.2024) (in ukrainian)
10. Ukraine 2023 Report. Accompanying the document Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. 2023. Communication on EU Enlargement policy. An official website of the European Union. URL: https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/bb61ea6d-dda6-4117-9347-a7191ecef3f_en?filename=SWD_2023_699%20Ukraine%20report.pdf (дата звернення: 13.03.2024)
11. In the EU, the details of the new defense strategy were revealed: an office of defense innovations will be opened in Kyiv. European truth. International security and European integration of Ukraine. URL: <https://www.eurointegration.com.ua/news/2024/02/17/7179868/> (date of application: 12.03.2024) (in ukrainian)
12. Voytech O. V., Voytech K. R. Current mechanisms for implementing international military cooperation measures in the context of the Association Agreement between Ukraine and the European Union within the framework of the Common Security and Defense Policy. Collection of scientific works of the Center for Military and Strategic Studies of the National Defense University of Ukraine named after Ivan Chernyakhovsky. 2022. No. 3 (76). P. 41 – 45 DOI: <https://doi.org/10.33099/2304-2745/2022-3-76/41-45> (in ukrainian)
13. Nalyvaiko L. Social policy and social protection in EU countries: current status and trends. Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs. 2022. Special Issue № 1 (120). P. 7-12 DOI: <https://doi.org/10.31733/2078-3566-2022-5-7-12>
14. Dobrovolska K. O. Hundreds of billions of euros: what is the cost of Ukraine's European integration for the EU. "Channel 24" website. Macroeconomics. URL: https://24tv.ua/economy/jevointegratsiya-ukrayini-yaku-sumu-tse-obiydetsya-yes_n2459794 (date of application: 19.03.2024) (in ukrainian)

The article was received by the editors 02.02.2024

The article is recommended for printing 03.04.2024